

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyháztársadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 6000 K EGY SZ. 2000 K
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.
Felelős szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK
HETENKINT SZOMBATON
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Tartalom: *Vezércikk:* Milyen könyvek gyakoroltak reám legnagyobb hatást? — *II. cikk:* A nőegyleti munkáról. — *Tárca:* A királyi vendég. — *III. cikk:* Dr. Ravasz László Rabindranath Tagoreről. — *Belföld.* — *Belpolitika—Külpolitika.* — *Hírek.* — *Szórványgyűlekezetek.* — *Családi kör.* — *Hirdetések.*

Milyen könyvek gyakoroltak reám legnagyobb befolyást?*

Ha a Biblia reám gyakorolt hatásának a mértékét, intenzitását összehasonlítom a többi könyveknek reám gyakorolt kisebb-nagyobb hatásával, akkor igazán nem kellene egyebet ide írnom, mint azt, hogy a Biblia olyan fölényes, döntő és souverain hatást gyakorolt reám, hogy egyedülvalónak és kizárólagosnak joggal nevezhetem. Az anyagával és a lelkével olyan teljesen kielégített, hogy ha társadalmi állásom nem követelné meg az ugynevezett currensben maradást a tudományos haladással, akkor igazán állandóan csak a Biblia kies mezőin legeltetném a lelkemet és szivnám belőle az örök élet illatát.

Ezzel a válasszal azonban nem elégednék meg a nyájas olvasó, aki teljes joggal teszi fel a kérdést, hogy életemnek talán mégsem minden szakában adtam át magamat olyan feltétlenül hódoló jobbágysággal a Biblia királyságának? Annyi bizonyos, még ennek a kételynek a jogosultsága mellett is, hogy a Biblia már akkor is szent vonzást gyakorolt reám, amikor még nem volt módomban olvasni. Az édes szüleim ugyanis, akik a Bibliát gyakorta olvasták maguk között és előttünk, gyermekek előtt is, nem tartották helyénvalónak szabadolvasásra a kezünkbe adni. Így aztán olykor-olykor csapta meg belőle a nyiladozó lelkemet valami földönfelüli sugár, amelynek színösszetételét áhítatos boldogsággal kezdtem elemezni; miközben a Bibliára úgy tekintettem, mint a nagyságos titkok ama birodalmára, vagy jobban mondva szentségére, ahova még az én csekélységemnek nem szabad belépni, mert nem méltó reá.

* Ezt a lenyűgöző erejű személyes dokumentumot a most megindult „Könyvek Világa” c. könyvujságból vesszük át.

Nem tagadhatom el, hogy Petőfi költeményei is gyakoroltak nyiladozó ifju lelkemre nagy hatást. Az édesapám végigküzdötte a szabadságharcot. Hazájáért Komáromban sulyos várfogságot szenvedett. Láncba verve hajtották végig társaival együtt Komárom utcáin, miközben az osztrák tisztek feleségei, leányai a büszke, daliás honvédtisztekre leköpdöstek az ablakokból. Ilyenek is hozzájárultak, hogy az apám kéréssel letlen osztrákgyűlölő lett és így kit választhatott volna megfelelőbb költőül Petőfinél. Nekünk is a szabadságharc Tyrtaeusának a költeményeit adta a kezünkbe. Szavalta maga is és szavaltatta velünk. Alig volt költeménye Petőfinek, amit ne tudtam volna és ne tudnám könyv nélkül.

Apám classikus műveltségű technikus volt. Szomju lélekkel minden ismeret, tudomány, szép és jó után. De bus hazafisága olyan elfoglulttá tette, hogy még Arany Jánostól is teljesen elfordult, mert a 67-es politikának adta át magát. Így aztán nem csoda, hogy minden szépirodalmi vágyódásom és gyönyörűségem a Petőfi Sándor költeményeire lokalizálódott ifjúságom kezdetén s érzésvilágom eme csodálatosan nagy poéta hatása alá került. Nincs is mit bánnom érte, bár a divatos faji elmélet alapján okom volna le is tagadni.

Mint teológusnak, az egyházjog tere a speciálisan szerzett tudományom. Csakhamar Hinschiusnak, a világhírű berlini egyházjogásznak a lábai elé kerültem. Az ő tömérdek tudományával, könyvtárra menő könyvei tömegével fogtalkoztam éveken át s adtam át magamat a nagy mester szédületesen ivelő nagysága hatásának, aminek bensőségét személyes ismeretségünk is nemesen minősítette.

Mindezek azonban a többiekkel egyetemben együttvéve sem közelítik meg az „élet könyvének“, a Bibliának reám gyakorolt hatását. A szó legszorosabb értelmében mindennapi és pedig bőséges táplálékom a Szentírás, amit zsidóul, görögül, magyarul, angolul állandóan olvasok, tanulok, mert bizonytalansággal tudtam, hogy benne örökéletünk legyen.

Dr. Baltazár Dezső.

A genfi nőegyleti munkáról.

Akinek egyszer is megadatott a haza határait átléphetni, az a régi határoktól egy néhány lépésre egy teljesen más világba találja magát, még akkor is, ha bírja az illető idegen népeknek a nyelvét. Nemcsak az építkezésmód, a rend, a köztisztaság, drágaság, vagy olcsóság tűnik szemünkbe, nemcsak a különös viselet, eltérő szokások ragadják meg a figyelmünket, hanem mind ezeknél mélyebb, érdekesebb dolog is, a más lelkület, a dolgok másként való látása, a más érzületmód, a helyzetek más megítélése, az emberek és dolgok más értékelése s ami ebből folyik; az idő más beosztása, a más életmód, más társadalmi elrendezkedés, más alkotmány, a más történelem ihlette lelkesedés, vagy elbusulás, szóval az egész élet a maga új színben feltűnő gazdagságával, a népjellem a maga megmagyarázhatatlan rejtelmei-

vel egy más életberendezkedés, melynek csak arra a népre van értelme, melyet csak az tud szeretni, védelmezni, dicsőíteni, mint a mi számunkra is ez a föld az egyedüli otthon, az egyedüli szép, az egyedüli szeretetreméltó, hol élnünk s halnunk kell. Az, aki nem kelet, hanem nyugat felé indult el az újság ingerén kívül, a sok szép benyomáson, csodálatos dolgok tapasztalatain felül még valami mást is érez; ha arra gondol, hogy otthon mennyi minden nincs meg mindabból, a mit ott lát; mennyi az elmaradottság, nemtörődés, rosszakarat, mily nagy a kellő anyagiak hiánya, mennyi a meg nem értés, mennyire pusztába kiáltó szó minden új törekvés, mennyire elérhetetlen, hallatlan, elképzelhetetlen dolog sok olyan vívmánya a külföldnek, mely nálunk is szükséges, nélkülözhetetlen volna; ha ezekre gondol a világhíró magyar, vagy lenézi, megveti elmaradt hazáját s szegényli, sőt eltitkolja, hogy magyar, — vagy valami mélységes fájdalom szoritja össze szívét s kimondhatatlan nagy szeretettel megfogadja, hogy minden erejét, tehetségét ennek a szegény hazának anyagi és erkölcsi felmentésére fordítja s leszámolván minden nemzeti bünével, nekiindul a magyar virtust megmutatni mindenütt, ahol csak használ a szent ügynek s eltanul minden lehető jót attól az idegen néptől, hogy hazajövéen bárhol és bármikor szolgálhasson tehetsége szerint a testileg-lelkileg megtört magyarság ügyének. Én ez utóbbi magyarrhoz számítom magam s az adja kezembe a tollat,

TÁRCA*

A királyi vendég.

Skót népmese.

Írta: **Halmi János dr.**

Messze, messze, nyugat felé, túl a tengeren van egy nagyon szép ország, kedves Gyermek. Magas hegyek és mély völgyek váltakoznak benne gazdag és termékeny szomszédokkal, hűs vízű folyók kal. Ebben az érdekes országban egyik lelküldönösebb dolog az, hogy a katonák — szokásuk szerint járnak! Ugy-e szerettek látni élt a szép országot és ezeket a furcsa katonákat? Azt mondják, hogy ez az ország csak a mesében van még? Nem, kedves Gyermek, ez az ország igazán megvan; úgy hívják, hogy Skótorment az utcára. Az imént még arra számított, is keresheti a térképen!

Nos, ebben az érdekes országban mesélik a gyermekeknek azt a szép mesét, amit most elmondok nektek:

* Mutatvány a Virágoskert szerkesztésében megjelent gyermeknaptárból. A gyermeknaptár ára 8000 K és postaköltség. Akik a „Virágoskert“ képes gyermeknaptárra 30.000 koronával feléltre előfizetnek, a gyermeknaptárt ajándékkul kapják.

Elt egyszer egy kis faluban egy szegény asszony, aki egy apró házcskában lakott. Kicsi volt a háza, de tisztán és rendesen tartotta.

Egyszer aztán az a hír járta át a falut, hogy a Nagy Király fog átvonulni a falun, sőt az éjszakát is ott fogja tölteni, még pedig a falubeli egyszerű házak valamelyikében fog megszállani. Nosza, kezdték találgatni az asszonyok, hogy vajjon, kinek a házában fog megszállani a Nagy Király? Csakhamar kisütötték, hogy abban a házában, amelyiket majd legcsinosabbnak és legrendesebbnek talál.

Hozzá is fogott minden háziasszony a takarításhoz, rendezéshez és a mi szegény asszonyunk is gondosan rendbehozta a maga kis házat. Még finom vacsorát is főzött, pompás csokoládétortát is készített, hogy legyen majd mivel megkínálni a vendéget, ha megérkezik, mert úgy érezte, hogy a Nagy Királynak az ő házába kell jönnie!

Mikor aztán mindennel készen volt, meggyújtotta a lámpát, leült és várt.

Egyszer csak kopogtak az ajtón! Megdobbant a szíve és futott az ajtóhoz, hogy kinyissa. — De jaj, csak egy egyszerű munkásember állott az ajtóban, valami favágó, vagy ácsmester, a feleségével és egy kis gyermekkel és szállást kért az éjszakára. Nagyon fáradtnak és össze-törtnek látszott, fáztak is mindnyájan.

hogy feltárván a svájci, főleg a genfi nők tevékenységeit, gondolkodásmódját, cselekvéseik különböző irányait, egy pár gondolatot ébresszek egy pár kötelességre, hiányra rámutassak, egyoldalúságainkat egyetemesebb szempontok feltüntetésével, megszüntetni igyekezzem s a cselekedni akaróknak munkatért mutassak.

Mielőtt azonban rátérnék ezen tevékenységekre, röviden vázolnom kell a nő, a leánygyermek, a felserdült leány, az anya s az idős nő általános helyzetét. Bár a gazdasági helyzet sokkal kedvezőbb, mint nálunk; a lakásviszonyok tekintetében semmi nehézség sincs; a fizetés, a munkabér jóval magasabb még az ottani drágább megélhetéshez képest is, — a házasságok meglehetősen későn kötődnek. A férfii, bármilyen gazdag legyen is, előbb kiküzd, vagy kivár magának egy ösztös és jól jövedelmező állást s csak azután keres magának élettársat, tehát már higgadt meg-gondolással, kevesebb szívesvédelemmel, nemcsak szívére, de eszére is hallgat ez oly fontos lépésnél a férfi, s a nő is, aki nem husz éven alul, de rendszeren felül van, mikor férjhez megy. Ami az ottani leányoknak legkevesebb gond, — ez a lakás s a berendezés kérdése, mivel ez teljesen a férfi kötelessége; ellentétben a mi mai felfogásunkkal. A késői házasságokból mindig kevés gyermek születik s ezen természetes körülményhez hozzájárul még sok helyt az egyke eléggé el nem ítélhető rendszere is. Kevés gyermek mellett mindig kevés a szülő gondja, baja s még ezt is

igen megkönnyíti a genfi nagyszülők páratlan önfeláldozása, rajongó szeretete a gyermek, az unoka iránt. Így a szülő a mi helyzetünkhöz mértén meglehetősen tehermentesítve van már a gyermek kis korában is attól a sok fáradozástól, sulyos aggodalomtól, ami a mi szülőkünk vállát oly nehezen nyomja. Ha nő a gyermek és sétálni vihetik a régi vár tereire, a sok sétányra, a genfi égszínkének tó partjaira, hogy ott etesse a gyermek a fehér és fekete hattyukat, a vijjogó sirályokat, száresák, vadkacsák s más vízi madarak, tyukok télen hemzsegő sokaságát s gyönyörködjék a világ legszebb korszóján, a du Mont Blancot mesziről szegélyező Mont Blanc csucsában s a világ legnagyobb mesterséges szökőkútjában, a 90 méteres szökőkút szivárványpompás vízijátékában: akkor ott sétál-játszik a gyermek, elevenen, a szépségtől ragyogva, e csodahelyeken s a szülők, nagyszülők kedvesen elbeszélgetnek a padokon, stoppolás, földözés közben. A munka ott nem szegyen, sőt emberi kötelesség, mely alól nincs feloldozás, kivétel, csak a magukkal tehetetleneknek. A szülők a gyermeket a gondos vigyázat, legteljesebb felügyelet évei után fokozatosan az önállóságra nevelik. Az iskolás gyermekre előbb kicsi, majd nagyobb dolgokat is rábízhatnak, a nagyobb diák maga lesz az ő idejének ura, beosztója. A család a gyermekek növekedésével egy kis köztársasággá fejlődik, ahol nem a szülők hatalmi kényszere, hanem az együttműködésre vezető belátás, józan ész lesz az ur, mindenki érzi fe-

— Jöjjetek holnap, vagy holnapután, jöjjetek bármikor, szívesen adok szállást, — mondotta az asszony — csak ma nem, mert igen kedves vendéget várok!

A munkásember szomorúan hajtotta le felét és indulni készült.

— Ezt mondják mindenütt — sóhajtott — és így sehohsem kapunk szállást.

Amint elfordultak, hogy induljanak, a kisfiú felnézett az asszony arcába és felmosolygott rá, olyan szépen és olyan bánatosan, hogy az asszony még sohasem látott ilyen mosolygást. És ez a mosoly egyenesen a szívébe nyilalt az asszonynak... És a következő pillanatban a fáradt vándorok belül voltak az ajtón és a kicsiny gyermek ott feküdt nemsokára a hófehér ágyban, mely a király számára volt elkészítve.

Aztán az asszony elővett egy lámpást és kiment az utcára. Az inént még arra számított, hogy a királynak fog szállást adni, de mivel most már semmi reménye nem lehetett erre, azt gondolta, hogy legalább megnézi a Nagy Királyt, amint végighalad az utcán.

És amint ment, találkozott a pásztorokkal és a keleti bölesekkel, akik azért jöttek, hogy lássák a Nagy Királyt, a legnagyobbat minden királyok között. A csillag vezette őket és nagy sokaság jött a nyomukban, kicsik és nagyok, if-

jak és öregek, akik mind a nagy királyt akarták látni.

A mi gazdasszonyunk is csatlakozott hozzájuk és ment velük visszafelé, végig az utcán, amíg a menet megállt az ő kicsiny házikójának az ajtajánál. Csodálkozva és ijedten ugrott elő ekkor a szegény asszony:

— Nem, nem itt van a király! — kiáltotta. — Ez csak az én szerény hajlékom!

De a bölesek így feleltek:

— Még akkor is itt kell lennie!

— És felmulattak a fénves csillagra, mely csendesen ragyogott éppen a ház ajtója felett...

Ekkor a szegény asszony gyorsan kitérte az ajtót és ámulva látta, hogy az ő kicsiny szobácskáján csillogva ragyog valami csodálatos, mennyei fényességtől: a szoba közepén pedig ott látta Máriát és Józsefet, az ács mestert. A hófehér ágyban pedig ott feküdt a királyok Királya, aki olyan édesen tudott mosolyogni: a gyermek Jézus...

A szegény asszony tárdre borult ott a kis ház ajtajában és eszébe jutottak az Ur Jézus szavai: „Amint eszem az én kicsinyeim közül megtesztetek, azt Én Velem tesztetek meg.” — És a szíve megtelt boldog örvendezéssel, hogy megnyitotta ajtaját a fáradt utasok előtt...

lelősségét, megteszi a maga legjobb erőfeszítéseit. Az apa és anya a legbizalmasabb barátjává lesz a gyermeknek s mindenki szabaddá válik. A magyar szülők bizonyára aggodalommal néznék az éjféli felé hazamenő lányokat, anyákat, a színházba, moziba egyedül menő leánykát, a hegyek közé férfi nélkül kiránduló leánytársaságot s azt pedig el sem fogják nekem hinni, hogy a múlt nyáron négy leány végigutazta a Földközi tengert, — egy vitorlás hajón, a szülei tudta nélkül, sőt midőn egyik amazon mamájának gratuláltak a dologhoz, az nem is ájult el. Sőt!

A gyermeknek nem rabszolgái, hanem egy célra, a közös jóra törő társai a szülők, kik ki tudják élni életüket, meg tudják valósítani sajátos hivatásukat, tehetségeiket érvényesíteni bírják akár a tudományban, akár a művészetben, akár az irodalomban. Ez a genfi gyermeknevelés óriási haszna. Nálunk a szülő, kivált az édesanya kénytelen felhagyni minden ilyenmíű törekvéssel, eltemetni álmait, zseniálítását bárminő téren legyen is az, mert így kívánja a család, a gyermek érdeke. De ésszerű gyermekneveléssel mindent a kincsét meg lehet őrizni s meg is kell. — mint a svájci példa mutatja. A munka által elválasztott családtagokat a vasárnap és ünnepnap hozza össze. Legyen az a gyermek, vagy leány bárminő jó viszonyban az ő barátnőivel, — a vasárnapot és ünnepet a család körében tölti el. Együtt teszik meg a maguk szokásos kirándulásukat a hegyekbe, vagy egy közeli erdőbe. Az apa vagy anya maga mellé veszi a kisebb gyermeket a biciklin, vagy oldalkocsis motorbiciklin s úgy száguld az egész család kora tavasztól késő őszig minden szabadnapon az üdítő tiszta levegőn, elragadó szépségű hegyek felé.

A munka által elválasztott családtagokat egyesíti, a látszólag megölt családi életet melegebbé teszi, megújítja a közös szórakozás s ennek sok szeretet, gyöngédség megmutatására való alkalma.

(Folyt. köv.)

Dr. I. E.

Dr. Ravasz László Rabindranath Tagoreról.

Rabindranath Tagore, a Nobel-díjas bengál költő, október végén Budapesten járt és előadást tartott a Zeneakadémián „A civilizáció és a fejlődés” címen. Az előadáson nagy közönség volt jelen s azt dr. Ravasz László püspök is végighallgatta. A Pesti Hírlap munkatársa ebből az alkalomból meginterjúvolta a püspököt, aki az alábbi klasszikus és eredeti jellemzést adta Rabindranath Tagoreról:

„Tagore keleti, indus ember és ebből két dolog következik.”

„Először az, hogy Tagore a nyugat-európai civilizáció felett mérhetetlenül magasán áll, ami a belső ember eszményi tapasztalásainak meg-

érzését és kifejezését illeti. Öneki tehát természetlől fogva, mert egy egészen más embertípus tagja, olyan hangulatok, életformák, árnyaiatok okozatok vannak hatalmában, amelyek a mi klaviaturáinkon kívül esnek. Ehhez képest fantáziája egészen más érzésmozzanatokat, gondolatfigurákat, metafora-kapcsolatokat talál, aminek európai agyvelő ki nem termelhet, aminek a mi számunkra elérhetetlenek. Ha valaki párhuzamot von a japán festőzset, a japán rajz furcsa — és nekünk ugyanannyira bizarr — hullámzása, idegenül csengő ritmikája és mondjuk, Michel Angelo és Rembrandt között, képzőművészeti síkban láthatja azt a különbséget, amit én itt poétikai síkban kívánok szemléltetni.”

„De, és itt érintem a másik jellegzetességét, éppen azért, mert keleti ember, a mi fogalmunk szerint való tudományos megépítésre, dedukciókra, indukciónak egyszerűen képtelen. Tökéletesen naiv. — ha nagyon nem tisztelném, egy budapesti kisgimnazistához kellene hasonlítani: — a mikor például történelemről beszél, szociológiai, fejlődési törvényeket „fedez fel”, vagy mond el. Ezekből azonnal meglátszik, teljes tanácstalansága, (tehát itt világért sem „tájékozatlanság”-ot mondok) és a nyugati szellemhez mért primitívsége. Ismétlem, hogy nem az indiai reprezentáns tudását keveslem én, de a Tagore észjárása, természet szerint, értetlenül áll: tegyük fel: az európai történelem-filozófia meggondolásai előtt.”

„Indiai ember Tagore, tehát teljességgel hiányzik belőle az aktivitás, tökéletes mértékben kontemplatív; szellemi arculata ezeket az összetevőket mutatja: lemondás, részvét, terhek, szenvedések elhordozása, passzív erények heroizmusa stb. A körülötte lévő világban az önmaga életét keresi, szereti s ezért kicsorduló áhítattal gondolt arra, aki őt üldözi, aki neki ellensége, mert a látható világban közös börtön kinszenvedései között olyan sorstársakra talál, ahol egyik kiegészíti a másikat. . . . Innén van, hogy a mi szenvedéseinket is megérti, de örömeinket alighanem kevésbé tudná osztani.”

„Ebben bizony ellenezője a keresztyénségnek, vagy inkább szűkebb horizonton annál, mert a keresztyénség maga az aktív, a pozitív, az alkotó, világot formáló és leigázó szeretetnek a programja. Tagore lelkének metszetében ennek csak az egyik vonása, vetülete van meg s hiányzik — az érem másik oldala.”

„Mindebből semmit sem vontam le speciális keleti nagyságából, egyéni nagyszerűségéből. Végtelenül szeretem munkáit, hogy csupán valamit említsek neki köszönt élményeimből, a „Kertészek”, a nyugati és keleti emberről szóló röpirata, a Gitanjali, a Gyümölcszedés, a „Növekvő hold”, a „Szüret”, a „Küszöbön” stb. stb. kedves és mély órákat szereztek. A mi nyugati világunktól merőben elütő érzéseket, eszméket ad, emellett meg tudja éreztetni, hogy a keleti poézis ép-

pen olyan szuverén, megrendítő módon emberi, igaz és nagy, mint a Nyugat legnagyobb költőinek éneke. Ha kézzelfoghatóbb hasonlatot keresnék, talán leginkább Maeterlinck mellé állítanám."

„Még ennyit. Indiában kétféle keresztyénség van. Egyik a misszionáriusok által importált keresztyénség, a másik pedig az ott megfogamzott és onnan kinőtt, autochton keresztyénség. Az előbbi csak indítékokat adhat, mert egy tisztára átvett, adoptált kultusznak alkotása, hordozója, mely kirekesztő ellentétben áll a tulajdonképpeni keresztyén szellemmel. Ezt a keresztyénséget, biztos vagyok felőle, sohasem fogja India elsajátítani. Épp oly kevésbé lehetséges ez, mint ahogy nem sikerült Indiát elangolosítani."

„De már indul, sarjad a keresztyénségnek egy önálló, magaépítette iránya Indiában s ezt az ivadékokat nagyon is életképesnek, sőt némely vonatkozásban gazdagabbnak tarthatjuk a többinél. Csodálatos apostoli lelkű férfiú az, aki az indiai keresztyénségnek lendületet adott: Szadhu Szundár Szing, a krisztusi igazságnak új veretét, új lelkiséget költözött. A passzív és spekulatív oldalt mérhetetlen gyermekdedséggel és tisztasággal új színezetű egységbe foglalta."

Belföld

A L. Zs. E. karácsonyi vásárjáról és kiállításáról.

A szegedi ref. asszonyok Lorántfy Zsuzsána Egyesülete egy új szolgálatra határozta el magát. Dec. 5-től karácsonyi vásárt és kiállítást rendez a Fodor uca 7. sz. a. lévő iskolai helyiségekben. Mig egyrészt minden eszközzel mind több és több asszonyt akar ezáltal az aktív munkába beállítani, addig másrészt minden alkalmat megragad, hogy karácsonyi segélyakciója szép eredményekre jusson. Munkálkodásában természetesen segítsége a lányok csapata, amelyikből egy tekintélyes csoport épen most végzi be többhetes iparművészeti tanulmányait és bocsájtja készséggel a kiállítás és vásár rendelkezésére értékes készítményeit. Ha csak ezeket az iparművészeti munkákat tekintjük, máris reménységünk van rá, hogy vásárunk és kiállításunk célját eléri. Pedig mi a többi asszonyok és lányok segítségére is számítunk! Hogy milyen értelemben? Megvilágítja az, ha elmondjuk: milyen kiállító és elárusító asztalokra is gondoltunk:

1. Iparművészeti asztal (selyem festés, gyöngy-festés, arany relief, bőr, cserép, agyag munkák stb.)

2. Kézimunka asztal (mindennemű női kézimunka, a munkadélutánokon elkészült horgolások stb.)

3. Virágasztal.

4. Cukorka, sütemény, befőtt stb. asztal. Bizonyára sokan lesznek, akik kiállítani is akarnak; de lesznek olyanok is, akik szívesen adnak a L. Zs. E. asztalaira valami iparművészeti dolgot, sajátkészítményü edességet, egy cserép virágot eladásra. Mert hiszen mindez a buzgolkodás és áldozat egyért van: legyen a mi éhező és fázó ref. gyermekeinknek minél szebb, minél boldogabb, minél megebb karácsonya.

* * *

Református Testvéreim!, kell éreznetek a felelősséget minden kis nyomorult Lázárért! Nem huzódhattok be nyugodtan meleg szobátokba, nem fogyasztathjátok jó étvággyal meleg, bőséges eledleteket, ha arra emlékeztek: semmivel sem siettünk a szegények, szűkölködők istápolására!

Református asszonyok és lányok!, halljátok meg végre minél többen a hívó szót. Lehetetlen, hogy egyedül ti maradtátok süketek és érzéketlenek! A L. Zs. E. hív és vár benneteket. Csütörtöki munkadélutánjain olyan nagy szükség lenne dolgos kezetekre, leleményes értelmekre, érző szívetekre. Jöjjetek közelebb és kapcsolódjatok bele a munkába!

Kell áldozatot hozni mindnyájotoknak! Hozzátok is meg azt készsége lélekkel!

Ki mire vállalkozik, arra a munkaterületre állítatik be: szegényeket felkeresni, betegeket látogatni, csüggedőket vigasztalni, veszélyben levőket megmenteni, két munkás kézzel szorgoskodni, varrni, horgolni stb. Csak jöjjetek!

Várjuk közületek a legnagyobbat és legkisebbet egyaránt, egyforma meleg, testvéri szeretettel!

Balla Lászlóné
főtítkár.

*

Ezt a levelet küldöttük mindazoknak, akik nem előfizetők. Tudomásul vétel végett itt is köszöljük:

Kedves Testvérünk!

Aminth már az Egyházi Híradóból, de a napilapokból is értesülhetett, a Lorántfy Zsuzsána Egyesület a szegény gyermekek karácsonyi felségélyezésére javára december 5-én, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a Tisza-szálló nagytermében nagyszabású hangversenyt rendez.

A hangversenynek szinte országos jelentőséget ad az a körülmény, hogy azon a bibliamagyarázatot egyik legértékesebb világi vezérünk, Dr. Hegedüs Lóránt v. pénzügyminiszter ur ónagyméltósága tartja. A megnyitó beszédet mondja Dr. Szentpétery Zsigmondné a L. Zs. E. elnöke. Művészi számokkal közreműködnek: Felvinczy Takács Alice hegedűművésznő (Budapestről), Dr. Molnár Imre énekművész, a Nemzeti Zenede ta-

tartozik, Baján, a gyülekezet lelkésze dr. Fülep Lajos mozgalmat indított a gyülekezeti tagok s a nagyszámu tanuló ifjuság számára a kölcsönkönyvtár létesítése érdekében. A könyvtár alapjait az egyker. Iratterjesztéstől a püspök-állomogatásával kedvezményes áron beszerzett könyvekkel vetették meg, s pénzbeli- és könyvadományokkal növelik. A lapokban közzétett felhívásra legelőször Főző Jolánka lelkész-árva és Ed. Heller zürichi lelkész küldtek könyveket a könyvtárnak, amely azóta állandóan gyarapszik a bajai hívek adományaiból. Hogy ez a kezdeményezés milyen eleven szükségletet van hivatva kielégíteni s milyen fontos missziót tölt be a református öntudat felébresztése és megerősítése terén, a könyvigénylők igen nagy száma mutatja.

Bibliát a szállodai szobákba. Németországban már régen vannak keresztyén egyesületek által fenntartott szállodák, ahol minden szobának asztalán ott van a Biblia. Az elmúlt nyáron a svéd kereskedelmi utazók egyesülete elhatározta, hogy minden szállodai szoba asztalára, ahol csak arra a tulajdonosoktól engedélyt kap. Bibliát ajándékozik. Most számoltak be a mozgalom eredményéről. Majdnem minden nagyobb szálloda beleegyezett a Biblia elhelyezésébe. Mikor lesz a magyar szállodai szobákban Biblia?

Az október 31-i ürvacsoraszűrés alkalmából az Ur asztalát megterítették, illetőleg pénzben és természetbeni adományokban áldoztak: Szücs Lajosné, a Halász család, Szilágyi Jánosné, Szilágyi Ferenc, Durkó Gábor, Szabó Sándorné, Beke Jenő. — A jókedvű adakozót szereti az Isten!

Szilágyi Jánosné adománya. A bibliai özvegyasszony fiállóját is azért jegyezték fel, hogy az utókor is érezze: az igazi áldozat sohasem a külső, mennyiségbeli nagyságtól függ, hanem a léleknek a milyenségétől, amely azt adja. Szilágyi Jánosné testvérünk, most adta ki verseinek gyűjteményét. Az első kötet árát: 30.000 K-t Istennek oltárára helyezte, mert jól érezte, hogy erőt és egészséget mindenre Isten ad!

Megindult a karácsonyi adakozás. Alig szólítottuk fel hűveinket, a szegény ref. gyermekek megsegítésére, máris siettek néhányan adományaikkal: XII. sz. vámbivatal Nyilas F. útján 134.500 K-t, özv. Steinwalter Ö-né 150.000 K-t Sipos Gézánné 25000 K. adományozott.

Hirek az evangélikusoknál.

Istentiszteletek sorrendje. November 21-én, az egyházi esztendő utolsó vasárnapján a 10 órákor kezdődő rendes istentiszteleten prédikál Tátrai Károly. Reggel 8-tól 10-ig az ev. iskolában vasárnapi iskola az összes fiú és leány elemistások számára. A templomban 9-től 10-ig

ifjusági istentisztelet. Istentisztelet végeztével a parochia kisebbik épületében a Szegedi Luther Szövetség választmányi ülést tart, amelyen a Szövetség igazgatósága beszámol a múlt évi működéséről. Utána közgyűlés, melyen bemutatódik a Szövetség zárszámadása és jövő évi költségvetése. Délután 5 órákor bibliaóra a parochián.

Az Egyetemi Luther-Szövetség november 13-án műsoros tea-estélyt rendezett hivatalos helyiségében, Tisza Lajos-körút 16. sz. alatt. Közének és Tátrai Károly bibliamagyarázata után Patay Mária „Magyar ének 1919-ből“ c. Sajó Sándor által írt verset szavalta nagy hatással, Darvas Andor pedig Abrányi Emil: „Keresem az Istent“ c. költeményét adta elő. Dr. Weisz Tivadar irredenta dalokat mutatott be. Az estély oly egyszerű volt, hogy a Szövetség tagjai meg fogják ismételni. Egyébként minden szombat este fél 7-től fél 8-ig bibliaóra van a tagok részére hivatalos helyiségükben.

Templomberendezés. Az ev. egyház az elnökség számára és a lelkész számára külön diszpadot állított be a templomba.

SZORVÁNYGYÜLEKEZETEK.

Istentiszteletek. November 21-én délelőtt 11 órákor istentisztelet Felsőpusztaszeren. Istentisztelet után vallásóra. (Teleki S. sl.)

Nov. 21-én délután 3 órákor istentisztelet Ujszegeden az el. iskolában. (Bakó L. I.)

CSALÁDI KÖR.

Hit és természettudomány.

Hetedik hét III. — Ha az ember úgy közeledik a természettudósokhoz, mint fentebb tanácsoltuk, vagyis odaadásuk és jótékony szolgálataik hálás elismerésével, akkor bizonyára méltányos és keresztyéni ítéletet alkot róluk. Mindenek előtt könnyen meg fogja érteni, hogy sokan közülük miért vallástalan emberek. A lélektan törvényei szigorúan érvényesülnek még a vallási élet dolgában is; ott is, mint mindenütt, állhatatos figyelem az ára annak, hogy eleven tudatában legyünk a valóságnak. Ha tehát valaki állandóan és erőteljesen élő szervezetek szöveteire, vagy vegyi folyamatokra, vagy valamely szervnek betegségeire fordítja figyelmét és semmi másra, könnyű elgondolni milyen eredményre vezet ez. Jó példája ennek Darwin híres vallomása, mely szerint a biologia területére szegzett kizárólagos érdeklődése miatt idővel teljesen elvesztette azt a képességét, hogy a zenét és a költészetet élvezze. „Ugy látszik, —mondotta, —

mínt ha a lelkem valami géppé vált volna, mely felgyűjtött tények halmazából jól kiörli az általános törvényeket." Magától értetődik, hogy az ilyen lélek, amilyen képtelen megérezni a zene szépségét s a költészet igazságát, ugyanolyan alkalmatlan lesz élénken átérezni Isten valóságát. Ha bárki is következetesen bezárkózik valamely természettudomány körébe, ha soha nem hallgat meg egy-egy szimfóniát vagy oratóriumot, ha egészen kirekeszti életéből a zenével való foglalkozást és a zene élvezését, akkor végül is óhajtatlanul el fogja veszíteni minden zenei érzékét és illetéktelenné válik arra, hogy zenei dolgokban véleményt mondjon. A buzgó specialista életét mindig ilyen elsorvadások veszedelme fenyegeti. Ha ezt szem előtt tartjuk, akkor megértéssel fogjuk kísérni a természettudósokat még olyankor is, amikor vallási dolgokban nyilvánított véleményükkel egyáltalán nem értünk egyet. Judás levelében nagyon figyelemre méltó intés olvassunk, mely bizonyára alkalmazható itten is: „Könyörüljétek némelyeken, akik kételkednek.”

Ti pedig szeretteim, épülvén a ti szentséges hiteteken, imádkozván Szent Lélek által, tartsátok meg magatokat Istennek szeretetében, várván a mi Urunk Jézus Krisztusnak irgalmasságát az örök életre. És könyörüljétek némelyeken, akik kételkednek. Másokat pedig rettenéssel mentesetek meg, kiragadván őket a tűzből, és utálva még a ruhát is, melyet a test beszennyezett.

Annak pedig, aki titeket a büntől megőrizhet és az ő dicsősége elé állíthat feddhetetlenségében nagy örömmel, az egyedül bölcs Istennek a mi Megtartónknak, dicsőség, nagyság, erő és hatalom, most és mindörökké Amen. Judás 22-25.

Oh Isten aki úgy betöltesz mindeneket, hogy csak vékony fátyollal rejtenek el előlünk a dolgok, Téged imádunk a világ szépségében emberi szívek jóságában csakugy, mint a lelkünkben meglevő képében.

Áldunk mindazokért a csatornákért, amelyek átkegyelmed ránk árad, a betegségért és az egészségért, az örömeért és a fájdalomért, a szabadságért és a kényszerűségért, a napfényért és a záporért, az életért és a halálért.

Áldunk az életnek minden gyöngéd és gyógyító jótéteményéért; a reggelnek frissességéért, a szelek szabadságáért, az esőnek muzsikájáért, napfénynek örömeért, és az éjszakának mély-séges csöndjéért; a fákért, a virágokért, a fellegekért, az egekért. Áldunk az emberi szeretet minden jótéteményéért, a szülők önzetlenségéért,

a szerelem hűségéért, mely férfit és nőt egybeköt, a kis gyermekek bizalmáért, a tanítók türelméért és a barátok biztatásáért

Áldunk a multnak lelkesítő jótéteményeiért, a felséges tettek történeteierért, a szent emberek emlékéért, a nyomtatott könyvért, a festő eset-jéért, a költő ihletéért. Mindenek felett pedig az ember Fiának jótéteményeiért, aki megtanított bennünket a földi dolgok örökkévaló szépségeit látni, aki életével megszabadított minket a félelem igájából és halála által visszanyerte életünket Neked a bűnből, — az ő jászoláért, kereszt-jéért, királyi koronájáért.

Hadd éljen bennünk az ő lelke, győzze le az ember minden önzését és vegye el a világnak bűnét. Amen. — Orchard E. W.

ELADÓ!

1 és 2 éves gyökeres szőlőbortványok, sima és gyökeres amerikai vadvevők, több fajban gyümölcsfák, akác- és gledichia-csemeték. Építéshez való falazó kő.

Árjegyzéket küld:

Molnár Mihály Abaujszántó.

Sveizi órák, ékszeres részletfizetésre is!
NAGY ÓRA- ÉS ÉKSZERJAVÍTÓ MŰHELY!

TÓTH JÓZSEF

Kölcsey-uca 7. Képes árjegyzék ingyen.

A
Kálvinista Naptár

december elején megjelenik.

Ára 1 pengő

Kapható: a lelkészi hivatalban.

Gyarmati Mihály

Elsőrendű uriszabósága és mindenféle sportsapka készítő üzeme, Széchenyi tér 3. szám.

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: **Bakó László** lelkész

Nyomatott a Hírlapkiadó- és Nyomdavállalat Rt-nál Szeged.

Felelős nyomdavezető: Sajgó József